

Čedomir Jovanović,
predsjednik Liberalno
demokratske partije Srbije

Beograd će promijeniti odnos prema NATO-u

STR. 2.

STR. 2.i3.

Pitali smo: Da li građani češće idu u privatne ili državne zdravstvene ustanove

STR. 7.

Rasvijetljeno razbojništvo u sutomorskom supermarketu „Voli“

Uhapšen i treći osumnjicheni

STR. 4.

Četvrti dan blokade puta Nikšić-Župa u Rubežima

STR. 4.i5.

ISTRAŽUJEMO: Ko su počasnici građani crnogorskih gradova

Nikolić, Mesić, Rama...

STR. 6.

STR. 9.

INTERVJU: Radomir Mihajlović - Točak, muzičar

Nijesam posljednji Mohikanac rokenrola

STR. 12. i 13.

Jelena Đurović, spisateljica
i potpredsjednica Jevrejske
zajednice Crne Gore

Poslije raspada Juge vratila sam se otadžbini

STR. 8.

Jelena Đurović, spisateljica i potpredsjednica Jevrejske zajednice Crne Gore

Poslije raspada Juge vratila sam se otadžbini

Otac, koga sam obožavala, naučio me je šta znači biti Crnogorka i kako da se branim od neumjesnih šala u školi („a vi lenji Crnogorci“), a u Beogradu se uvijek osjeća surevnjivost, čuje ono poznato „što ste došli da uzmete naša mjesta“

O Titu i nacijama

- Titu zamjeram dvije stvari, jednu u šali, drugu ozbiljno - što nije našao eliksir za vječni život i što nije ostavio nasljednika. Na kraju, da se Osma sjednica završila drukčije... Majka mi je Jevrejka, otac Crnogorac, muž (potomak nh Marka Oreškovića - p.D.B.) i Hrvat i Britanac, najbolji prijatelji Srbi! Neki se nacionalno izjašnjavaju i kao Vojvodani, a neki kao Dorćolci, po kraju Beograda. Moj dragi rabin je takođe Hrvat, iako za Jom Kipur najradije posjećujem sinagogu u Budimpešti, njihov kantor je fantastičan. Kad pomislim kako smo prošli kroz nepotreban, krvavi rat da bi se na kraju Hrvati opijali uz „cajke“, Srbi šizili za Severinom i - puji pike ne važi.

BEGRAD - Diplomirala je na beogradskom Fakultetu dramskih umjetnosti i devedesetih radila na nekoliko pozorišnih projekata, ali „zbog korupcije i nepotizma“ brzo napušta teatar. Usavršava se iz oblasti novinarstva, prvi roman „Kraljevstvo“ objavljuje 2003. godine, a sa grupom kolega pokreće (2008) prvu nezavisnu internet radio stanicu u Srbiji Novi Radio Beograd. Novi medij je provocirao nacionaliste i evro-skeptike, organizovao emisije sa radijskim kućama iz Prištine i slično.

Januara 2011. po povratku iz Velike Britanije gde je živjela, pokreće portal agitpop.me na kojem dominiraju teme iz pop-kulture i kulturne politike. Drugi roman „30. februar“ objavljuje 2012. a već dvije godine uređuje i vodi popularnu emisiju AgitPop na Radiju B92. Njena zamisao su i posjećene tribine o televizijskim serijama u Ustanovi kulture Parobrod. Uzorna Crnogorka moderira ove tribine za koje se traži stolica više koje su kasnije veoma gledane na AgitPop kanalu na YouTube.

POBJEDA: Zašto portal?

ĐUROVIĆ: Prva i najvažnija stvar je nova tehnologija, kao i brzina kojom mogu da se plasiraju informacije. AgitPop se ne reklamira, nije komercijalan, odražava moju želju da učestvujem u društvenim zbivanjima, da plasiram svoj pogled na događaje i utičem na njih koliko je to u mojoj moći. Saradnici su mi vjerni i dragi, iako često nijesmo istomišljenici. Imam emisiju na nacionalnom radiju, posjećen YouTube kanal, organizujem tribine i izložbe, znači da sam prije četiri godine krenula dobrim putem.

POBJEDA: Aktivni ste u odbrani ljudskih prava, posebno u borbi protiv antisemitizma?

ĐUROVIĆ: To je moja „prodaja guščijeg perja“, kao u priči „Igra“ Danila Kiša, nešto što moram da radim, iako ne vjerujem u ukorijenjenost. Možda mi je ak-

tivizam u DNK, prababa i pradjeda su se upoznali na „Bundu“, pokretu jevrejskih socijalista. Bili su osnivači Narodne radničke partije sa Mošom Pijade i Trišom Kaclerovićem. Pradjeda je Moši nosio hranu u zatvor i djeci odvajao od usta „zbog ideje“. Čukunbaba Lotika Celermajer, što znaju svi koji su čitali Andrićevu „Na Drini Čuprija“ je organizovala sve što je bilo vezano za porodicu, brinula. Djeda iz Crne Gore je bio partizan. Devetog marta (1991) izašla sam na ulicu i osjetila miris suzavca i tada počinje moja borba protiv nepravde. Trenutno je ogromna nepravda sa obje strane političkog spektra usmjerena ka Izraelu, a kritike su prečesto, zapravo, odsjaj vječito upaljene varnice svjetskog antisemitizma. Važna su mi prava LGBT populacije kao i prava

žena.

POBJEDA: Jevrejska zajednica Crne Gore?

ĐUROVIĆ: To je „čedo“ Jaše Alfandarija, našeg predsjednika, a „ja do njega“ kako bi rekli moji Crnogorci. Jaša je stvorio jednu od najaktivnijih jevrejskih zajednica u regionu, a konferencija Mahar postaje ključno mjesto susreta za jevrejske zajednice jugoistočne Evrope. Inspiracija za moj aktivizam dolazi direktno od čukunbabe, pominjane Lotike. Majka i ja smo, kao njene potomkinje, prije koju godinu bile na naslovnoj strani najtiražnijeg izraelskog magazina. Lotiku danas svojataju razni, od onih koji su napravili nekakav „Andrićgrad“, do toga da se po njoj zove i kafana na Mokroj Gori što našu porodicu posebno ljuti. Nažalost, ona je i književni lik i nemamo sudsko pravo da je zaštitimo od polusvijeta.

mo od polusvijeta.

POBJEDA: Kako Vaš „pomiješani“ identitet doživljava najbliža okolina?

ĐUROVIĆ: U Srbiji nijesam nailazila na razumijevanje za svoj identitet: „Šta si ti? Crnogorka ili Jevrejka? Kakva je to Jevrejka sa prezimenom na ‘ić“ i slična pitanja. Ne vrijeđam se, ljudi su neobrazovani, ne poznaju osnove ni svoje vjere, a kamoli tuđe. Posebna zanimljivost je i da je vrhovni rabin Hrvatske koji je i rabin Crne Gore Lucijano Moše Prelević po ocu takođe naš, Crnogorac.

POBJEDA: Crnogorsko je, očito, jako u Vama? Angažovani ste i u radu Crnogorskog nacionalnog savjeta u Srbiji?

ĐUROVIĆ: Nijeste napisali da sam rođena 13. jula! I morali su da me prime u taj Savjet... Tokom raspada Jugoslavije i kasnije živjela sam u inostranstvu, ali uvijek sam se osjećala Jugoslovenkom. Kada je došao kraj toj zemlji svi putevi su me vodili u otadžbinu, u Crnu Goru. Otac, koga sam obožavala, naučio me je šta znači biti Crnogorka i kako da se branim od neumjesnih šala u školi („a vi lenji Crnogorci“), a u Beogradu se uvijek osjeća surevnjivost, čuje ono poznato

„šta ste vi došli da uzmete naša mjesta“. Tada sam se prvi put suočila sa teorijama zavjere o tim „plemenima koja vladaju“. Eto još jedne sličnosti između Crnogoraca i Jevreja, stalno ih optužuju da manipulišu iz sjenke, da ih vezanost vodi do uspjeha. Naravno, to je budaljenje, moja majka je četvrta generacija Beogradana, vila koju smo imali i u kojoj sam se rodila naša je od početka 20. vijeka... Otac se de fakto „udaao“ a sve što je kasnije postigao rezultat je ozbiljnog rada. Mnogo sam Crnogorka i zbog cinizma nekih klinaca iz škole koje su, valjda, tome usmjerili isfrustrirani roditelji. Rad u Savjetu je, zapravo, logično finale jednog ciklusa koji počinje na priredbi u vrtiću: sva djeca predstavljaju neku YU republiku, a meni najnižoj i najsitnijoj, oko vrata okačen ogroman crtež Lovčena, crnogorski grb... **POBJEDA: Nezavisnost Vas je posebno obradovala?**

ĐUROVIĆ: Da, 21. maja 2006. sam bila presrećna. Isto smo napredovali. Meni ne mogu da pričaju bajke, jer se sjećam i Titograda i obale sedamdesetih i osamdesetih i ovo danas je druga planeta. Dok pijem kafu u Portu ili se vozim od Podgorice ka Cetinju da pogledam neku izložbu, sjetim se tih zajedljivaca i imam potrebu da im kažem kako li smo mi „lijeni Crnogorci“ izgradili puteve i trgovce, uredili obalu, hotele, restorane...

POBJEDA: Uvijek ste blizu politike, redovno i oštro reagujete. Kako vidite sadašnju scenu, ima li izlaza?

ĐUROVIĆ: Da, izlaz je u - ulazu. Ulasku Srbije u Evropsku uniju, a dodajem i u NATO, iako je to trenutno nepopularno. Znamo da će rane koje srpski mediji dodatno žele da posole jako teško intervencije iz 1999. srpskom društvu krupna politička odluka. Mora da se objasni zašto se to dogodilo i šta bise dogodilo da te intervencije nije bilo. Evropa je, sa svim namama, izlaz za Srbiju i čitav namanučen region, da pacifizuje, malo vaspita i ukroti naci-

onalizme. Evropa je kao neki novi Tito; nije savršena, ali bolje nemamo.

POBJEDA: Prije nekoliko dana vratili ste se iz Jerusalama gdje ste učestvovali na Globalnom forumu o antisemitizmu. Koje su poruke?

ĐUROVIĆ: Nas 800 iz 51 zemlje smo učestvovali na Forumu i sam poziv, osim prestiža je i prilika da se uživo sazna nešto od najuglednijih svjetskih umova koji se bore protiv govora mržnje, antisemitizma i rasizma. Imali smo priliku da čujemo i premijera Netanjahua, i Naftalija Beneta, i gradonačelnicu Pariza An Hidalgo, njemačkog ministra pravde Heika Masa, američkog ambasadora Dena Šapira... S nama su bili i predstavnici pojedinih islamskih zajednica iz Evrope, jer i antiislamsko pitanje je zabrinjavajuće. Finale Forumu obilježila je dodjela nagrada predsjedniku ADL Abrahamu Foksmanu, a svoj posljednji govor održao je fascinantni profesor Robert Vistrić iz instituta Simon Vizental. Preminuo je dva dana po završetku konferencije. Poruka je jednostavna: borba je dugotrajna i naporna ali na nama je da osvijetljavamo i širimu istinu u mraku dezinformacija.

POBJEDA: Primiče se još jedna godišnjica srebreničkog masakra?

ĐUROVIĆ: Očekujem srpske političare u Potočarima, da pokušaju da prikriju crne fleke poslije sramne rehabilitacije nacističkog kolaboracioniste, čije ime ne želim ni da pomenem. Tješi me što znam da se o takvoj neumnoj rehabilitaciji kvivlinga ni ne pomišlja a kamoli govori u Crnoj Gori, gdje se zna red. Odlazak delegacije iz Srbije u Srebrenicu značio bi puno i možda je to momenat kada možemo da očekujemo da se dogodi nešto slično onome kada je njemački kancelar Vili Brant kleknuo pred spomenikom u varšavskom getu i time zauvijek promijenio njemački nacionalistički narativ. **Dragan BANJAC**

Gusle i pršuta

- Nadam se ozbiljnim aktivnostima u Savjetu već od jeseni. Želim da napravimo Dane Crne Gore u Beogradu, ali ne uobičajeno: gusle, loza, pršuta... Namjera nam je da pokažemo šta je novo, moderno, mlado što se događa u crnogorskoj umjetnosti, književnosti, muzici. Naravno, ako bude bilo i loze i pršuta i dimljenog krpa, nećemo se buniti - kaže uz osmijeh Jelena.

Portal Agitpop.me koji je pokrenula Đurović